

Biuletyn Polonistyczny

15.09.2026

Data wydarzenia: 28.09.2026 g.18:00

biografie literaturoznawstwa - ogniwo piąte: Profesor Erazm Kuźma

Typ wydarzenia: Seminarium

Organizatorzy: Instytut Badań Literackich PAN, Komitet Nauk o Literaturze PAN PAN

W roku 2026 obchodzimy setną rocznicę urodzin Erazma Kuźmy, teoretyka i historyka literatury, krytyka. Profesor Kuźma będzie bohaterem kolejnego, pierwszego po wakacjach, seminarium z cyklu "biografie literaturoznawstwa", które odbędzie się 28 września 2026 roku o godzinie 18.00 na platformie Google Meet.

Profesor

Erazm

Kuźma

urodził się 3 kwietnia 1926 w Wągrowcu. Zmarł 21 marca 2014 roku w Szczecinie (w wyniku obrażeń odniesionych w wypadku drogowym).

Studiował polonistykę na UAM (1947-1951). Po studiach zamieszkał w Szczecinie. Uczył kolejno w LO nr 2, w Studium Nauczycielskim, w Wyższej Szkole Pedagogicznej, Uniwersytecie Szczecińskim. Był dyrektorem Instytutu Filologii Polskiej i kierownikiem Zakładu Teorii Literatury US.

W dorobku Profesora można wyodrębnić trzy obszary zainteresowań: 1. Historię literatury polskiej XIX i XX wieku (ekspresjonizm, futurizm, postmodernizm); 2. Teorię literatury (problematyka grupy literackiej, poetyki mitu, współczesne koncepcje podmiotowości, zagadnienia interpretacji, kwestie dyskursu literaturoznawczego, intertekstualizm, konstruktywizm); 3. Literaturę regionalną (teoria pogranicza, poezja i proza autorów szczecińskich, niemiecka literatura pomorska). Erazm Kuźma był autorem ważnych monografii (*Z problemów świadomości literackiej i artystycznej ekspresjonizmu w Polsce; Mit Orientu i kultury Zachodu w literaturze XIX i XX wieku*), wielu studiów literaturoznawczych (w tym komparatystycznych), a także haseł słownikowych (o micie, topice, egzotyce, literaturze popularnej, regionalizmie, literaturze pomorskiej).

Był twórcą uniwersyteckiej polonistyki w Szczecinie.

W seminarium udział wezmą:

prof. dr hab. Andrzej Skrendo, Uniwersytet Szczeciński,

prof. dr hab. Dariusz Śnieżko, Uniwersytet Szczeciński,

prof. dr hab. Jerzy Madejski, Uniwersytet Szczeciński.

Prowadzenie: prof. dr hab. Paweł Próchniak, Przewodniczący KNoL PAN.

Spotkanie odbędzie się 28 września (poniedziałek) 2026 roku o godzinie 18.00 na platformie Google Meet i będzie transmitowane na platformie YouTube oraz utrwalone w formie cyfrowej.

Link do spotkania na platformie Google Meet zostanie przesłany osobom zainteresowanym po uprzednim zgłoszeniu mailowym, przesłanym na adres: biuletyn.polonistyczny@ibl.waw.pl.

Zadawanie pytań będzie również możliwe podczas transmisji wydarzenia na kanale YouTube.

"Brzmi to jak paradoks, ale porozumienie wymaga zgody na niedokładność, na błąd, na luz znaczeniowy, na dystans, na grę".

Erazm Kuźma, *Autor jako komediant*,

w: *Autor i jego wcielenia. Szkice o roli autora w literaturze*,
pod redakcją E. Kuźmy i M. Lalaka, Glob, Szczecin 1991, s. 5.

Zob. także: *Erazm Kuźma w rozmowach - Szkoła Doktorska* (link: <https://szkoladoktorska.usz.edu.pl/erazm-kuzma-w-rozmowach/>)

Więcej o cyklu seminariów „biografie literaturoznawstwa”:

Literaturoznawstwo ma swoją historię rozpisaną na publikacje, nurty badawcze, metodologie. Kanwą tej historii są biografie literaturoznawców – żywa obecność

konkretnych osób, jej trwanie w naszej pamięci i w tym, jak dziś literaturoznawstwo uprawiamy.

Ogromny naukowy dorobek polskiego literaturoznawstwa jest dokumentowany na wiele sposobów. Gromadzą go biblioteki i archiwa. Opisywany jest w bibliografiach, kompendiach, leksykonach, słownikach, a w ostatnich latach coraz częściej w różnorodnych cyfrowych panoramach i bazach danych. Jednak literaturoznawstwo to nie tylko dyscyplina naukowa, którą można opisać i sparametryzować. Jest również ruchem poznającej myśli i twórczej wyobraźni konkretnych osób. Jest ich realną obecnością. Ta trwająca obecność – zwłaszcza obecność tych, którzy już odeszli – domaga się naszej pamięci. Także – a może przede wszystkim – pamięci o tym, czemu trudno dać wyraz w poetyce noty biograficznej.

Komitet Nauk o Literaturze PAN oraz redakcja "Biuletynu Polonistycznego" zapraszają do współtworzenia opowieści o biografiach polskiego literaturoznawstwa. Proponujemy cykl seminariów poświęconych literaturoznawcom, których wciąż mamy w żywej pamięci i o których powinniśmy pamiętać. O postaciach pierwszoplanowych, ale też o tych mniej eksponowanych, a szczególnie ważnych – na przykład – dla literaturoznawczych społeczności mniejszych ośrodków badawczych. Każde seminarium poświęcimy jednej osobie. Interesować nas będzie jej naukowa codzienność i droga twórcza, temperament badawczy, osobowość dydaktyczna, stawiane kwestie, formułowane koncepcje, dokonania szczególnie warte przypomnienia, dyskusji lub sporu.

Adres: wydarzenie online (Google Meet); transmisja wydarzenia - na kanale YouTube

Data zgłaszania uczestników: 28.09.2026 12:00

Opłata: bez opłat

Słowa kluczowe: Kuźma Erazm, biografie literaturoznawstwa, historia literatury, literaturoznawstwo